

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 23 december 2003

Ö 1537-03

KLAGANDE

MS-K

Ombud: advokaten BS-G

MOTPART

Domstolsverket, 551 81 JÖNKÖPING

SAKEN

Rättshjälp

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätt, avd. 1, beslut den 19 mars 2003 i mål Ö 412-03

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med undanröjande av hovrättens beslut återförvisar Högsta domstolen frågan om rättshjälp till hovrätten för fortsatt behandling.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

MS-K har överklagat hovrättens beslut och yrkat bifall till sin begäran om rätts-
hjälp.

Domstolsverket har bestritt yrkandet.

SKÄL

MS-K har, i ett i enlighet med Brysselkonventionen vid Svea hovrätt anhängigt
ärende om att en av tysk domstol meddelad förlikning skall förklaras verkställbar
i Sverige, yrkat att hon skall beviljas rättshjälp.

Bestämmelser om rättshjälp finns i rättshjälplagen (1996:1619). Hovrätten har
vid prövning enligt den lagen funnit att MS-K inte har behov av juridiskt biträde
utöver den rådgivning som kan lämnas enligt 4 § i lagen och därför avslagit he-
nes begäran.

I överklagandet har MS-K gjort gällande att det strider mot artikel 44 i Bryssel-
konventionen att neka henne rättshjälp av det skäl som Svea hovrätt angett i sitt
beslut. Hon har anfört att hon, eftersom hon hade rättshjälp vid den tyska dom-
stolen, är berättigad till rättshjälp även i Sverige.

Enligt artikel 44 i Brysselkonventionen är en sökande, som i ursprungsstaten
helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter,
berättigad till rättshjälp eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga ut

sträckning enligt lagen i verkställighetsstaten vid sådant förfarande som avses i artiklarna 32 till 35.

Domstolsverket har, med hänvisning till uttalanden i prop 1991/92:128 s. 151 ff., gjort gällande att det inte föreligger någon rätt till rättshjälp enligt den svenska rättshjälpslagen grundad på artikel 44 i Brysselkonventionen, eftersom förpliktelserna enligt artikeln uppfylls genom att det enligt svensk rätt inte tas ut några ansöknings- eller expeditionsavgifter.

Brysselkonventionen gäller enligt 1 § lagen (1998:358) om Brysselkonventionen som lag i Sverige. MS-K har haft rättshjälp i Tyskland och det föreligger inte något generellt hinder enligt rättshjälpslagen mot att bevilja rättshjälp i sådana ärenden som avses i artiklarna 32 till 35 i konventionen. MS-K är under sådana förhållanden berättigad till rättshjälp enligt rättshjälpslagen i största möjliga utsträckning helt oberoende av att några ansöknings- eller expeditionsavgifter inte tas ut i målet.

Artikel 44 avser endast själva beviljandet av rättshjälp medan rättshjälpens omfattning och närmare utformning är avsedda att styras av nationella regler. Artikeln innebär en automatisk kvalificering för rättshjälp i verkställighetsstaten, vilket får till följd att någon särskild prövning i princip inte skall göras av om förutsättningarna för beviljande av rättshjälp i det enskilda fallet är uppfyllda enligt den svenska lagen. Artikel 44 i Brysselkonventionen får således anses ha utgjort hinder mot att vägra MS-K rättshjälp på sådana skäl som hovrätten åberopat.

